

Els hotelers es reivindiquen

La patronal hotelera de Mallorca fa públic un estudi que vol reivindicar la seva imatge, i explica quanta gent ocupa i quanta riquesa crea.

La Federació Hotelera de Mallorca (FHM) ha fet públic un estudi insòlit. No tant pel que explica com per l'evident intencionalitat d'estratègia d'imatge. En efecte, és la primera vegada que una patronal hotelera –en aquest cas, la que agrupa totes les cadenes i empreses mallorquines del sector– fa passos per a contradir un corrent d'opinió crític. Fins ara els hotelers mai no responien cap crítica social ni política. Però ara és diferent. S'estén la sensació de rebuig envers l'actuació dels hotelers. Perquè gaudeixen de privilegis per part del govern –com la llei de Turisme aprovada el juliol passat i de la qual ja ha informat a bastament aquest setmanari– i, a més, han continuat guanyant molts diners durant els anys de la crisi –per

bé que no tants com abans. I, tot i això, no contracten tants de treballadors com feien anys enrere malgrat que la temporada 2011 i la d'enguany han registrat ocupacions històriques. Mentrestant, doncs, la desocupació creix.

Crítiques. Les crítiques començaren tímidament l'any passat. En primera instància foren articles d'opinió i alguns treballs periodístics –com els publicats per EL TEMPS, per exemple–, que mostraven estupefacció per la dissonància entre una temporada hotelera òptima –la de l'any passat fou la millor en més d'una dècada– i la contractació laboral que minvava.

Aquestes crítiques inicials s'anaven eixamplant progressivament cap a nous àmbits. Aviat foren els sindicats

que alertaren d'una actitud empresarial hotelera poc solidària. A més, com que enguany s'havia de renovar el conveni d'hoteleria, les centrals majoritàries –UGT i CCOO– fins i tot plantejaren, enmig del context de negociació, una vaga per al mes d'agost passat. Finalment, la protesta es desconvocà. Malgrat tot, que els sindicats protestassin contra els hotelers no era res gaire nou.

Fou diferent l'actitud de la resta de patronals turístiques. Aquestes agrupacions protestaren contra la nova llei del turisme –durant la primavera passada i fins que no fou aprovada, només amb els vots del PP–, perquè afavoria els hotelers però no tot el turisme. Les patronals esmentades representen allò que abans se'n deia *oferta complementària* –restaurants, sales de festa, agències de viatges, comerços, transport, etc.–, i totes s'agermanaren per a criticar el tracte de favor que, segons el seu parer, el govern de José Ramón Bauzá dona als hotelers. La queixa era com ploure

Temporada excel·lent, desocupació creixent

Com l'any passat, la teoria econòmica que assegurava que una bona temporada alta portava molta feina s'ha vist contradita per la realitat. La desocupació continua creixent malgrat que l'estiu ha estat especialment bo quant a ocupació hotelera. El juny i el juliol han estat excel·lents, i tot fa pensar –encara no n'hi ha dades definitives– que l'agost també. Fins i tot el setembre serà un mes en què els hotels seran satisfactòriament ocupats. Per tant, el conjunt de la temporada hotelera es podrà considerar, com la del 2011, com una de les més bones dels darrers deu anys o dotze.



Les cues de gent que cerca feina no han parat de créixer aquest estiu.

Les raons que expliquen l'excel·lent ocupació hotelera són bàsicament dues. Per una banda, que les destinacions

competidores continuen tenint problemes que fan que les Illes siguin molt atractives, especialment quant a la seguretat del visitant. Per un altre costat –i deixant a banda la lògica atracció per les platges, paisatge, etc.– els preus enguany han baixat una mica de mitjana. El preu mitjà pagat per cambra i nit als hotels mallorquins ha caigut d'un 6%, segons el portal *Hoteles.com*, una dada recollida per la premsa diària de paper de Palma la setmana passada. Tot amb tot, les diferències entre zones a la mateixa illa són ostensibles. Per exemple, si a la platja de Palma s'han abaixat, a la zona nord de Mallorca s'han apujat –fins al 12% en alguns indrets.



El tot inclòs afavoreix els hotelers però perjudica l'oferta complementària, perquè els turistes que s'hi acullen fan poca despesa fora de l'hotel.

Tot i que la temporada turística ha estat molt bona, els hotelers no han contractat tant de personal com l'any passat

El resultat de tot plegat és una molt bona temporada alta. Per als hotels. No tant per als comerços i restaurants, i més oferta turística general, on –tot i la pujada durant l'agost– la mitjana de tot l'estiu 2012 no és bona. Almenys no tant com ho és l'ocupació als hotels. La qual, per una altra banda, tampoc no ha estat en sintonia amb l'ocupació laboral. Igual com l'any passat, hotels plens no ha volgut dir més ocupació. Al contrari: les llistes de desocupats continuen creixent.

Entre l'agost del 2012 i el mateix mes de l'any anterior, les llistes de desocupats a les illes Balears han augmentat de 3.595 individus. Un 5% d'increment. És ver que en relació amb el juliol ha baixat (564 en xifres absolutes, un 0,75% menys), la qual cosa permet al govern de José Ramón

Bauzá dir que “la desocupació creix més lentament”, com si gràcies a ell la xacra comencàs a tenir símptomes d'afluïxar. I també és cert que aquesta baixada entre el juliol i l'agost és la primera vegada que passa en catorze anys. Comparant la diferència entre aquests dos mesos, l'any 2008 –el primer de la crisi– fou de més de 3.600 desocupats nous. Però, malgrat aquestes interpretacions positives de l'evolució de la desocupació laboral, és evident que la llista de persones que cerquen feina a les Illes s'ha anat eixamplant durant els mesos de la temporada d'estiu, en relació amb els de l'any passat, fins arribar a 74.960, mentre que el 2011 eren 71.365. Aquesta xifra absoluta és el rècord de les Balears en un mes d'agost. I s'escau en una de les millors temporades hoteleres.

sobre banyat, perquè ja havien criticat el creixement del *tot inclòs*, que per ventura interessa alguns hotelers però que a ells els implica la caiguda de la recaptació, perquè aquests turistes gasten molt poc fora de l'hotel.

I, paral·lelament a les queixes d'aquestes patronals, a la premsa de Palma començaven a sovintejar, per segon any consecutiu, les crítiques envers l'actitud dels hotelers. Perquè, malgrat que tot indicava que l'estiu de 2012 seria excel·lent quant a ocupació dels hotels, la contractació laboral era molt minsa. Tant que, de fet, la dada interanual de la desocupació creixia (vegeu desglossat).

La reacció. En vista de la generalització de les crítiques, la patronal hotelera mallorquina decidí una contraofensiva d'imatge. El dia 3 de setembre feia públic un estudi sobre què representa el seu negoci per a l'economia i la feina a Mallorca.

Segons aquestes dades, l'any 2011 l'hoteleria mallorquina (que representa un 70% del total del sector de les Balears) contractà 65.510 persones, una cinquena part de tota l'ocupació del conjunt a les illes. Els ingressos



EL TEMPS

Sa Nostra es desdibuixarà més

Enmig de les males notícies per l'augment de la desocupació –malgrat la bona temporada alta turística–, la setmana passada també es féu pública una altra mala nova econòmica, relacionada amb la Caixa de Balears “Sa Nostra”. Segons que publicava el diari *Última Hora*, aquesta caixa sofrirà –ara a través del banc al qual pertany– un nou procés de fusió, la qual cosa amb tota probabilitat desdibuixarà encara més el perfil autòcton que li queda.

El setembre del 2010, quan es va dur a terme la *fusió freda* amb Caixa Penedès, Caja Múrcia, Caja Granada, “Sa Nostra” va passar, podríem dir, de ser cap de ratolí a coa, no de lleó, sinó de ratolí més gran. Perquè de ser la caixa de referència a les Illes, l'entitat financera més important en nombre d'impositors i que, sobretot, era sentida com a pròpia per molts d'illencs, passava a ser simplement una part, i petita, d'un banc que és dirigit des de fora de l'arxipèlag: el Banc Mare Nostrum (BNM) del qual només té un 14,5%. Tot i que el protocol de la fusió preveia que la caixa illenca podria arribar a tenir el 20%, això no ha passat. S'ha confirmat la clara minoria que es palesa, per exemple, en el nomenament del nou director general territorial de BNM per a les Illes Balears i Canàries, José Antonio Zaragoza, que prové de Caja Múrcia. Ara, a més, BNM cerca una fusió amb alguna entitat financera espanyola per a poder obtenir més capital. Segons el diari esmentat, necessita un poc més de 1.000 milions d'euros per a satisfer les exigències del govern espanyol. Una quantitat que fa gairebé impossible de continuar en solitari i que l'aboca, en fi, a una fusió. Aquesta fusió podria ser amb el grup del Banc Popular. Per lògica, quan la nova ampliació sigui una realitat, “Sa Nostra” es desdibuixarà una mica més.

generats pels hotels per a l'economia balear foren més de 9.000 milions d'euros. Aquesta xifra resulta de sumar la facturació hotelera (5.644 milions), el negoci generat amb els proveïdors dels hotels (2.271 milions) i el consum dels treballadors dels hotels (1.175 milions).

La patronal hotelera diu que dona feina a una cinquena part dels treballadors de les Illes

Més dades que aporta la FHM parlen de la inversió diguem-ne social, com ara els impostos. En aquest sentit, la patronal assegura que el 2011 va satisfer davant l'Agència Tributària 1.899 milions. Una xifra que resulta del pagament de l'IVA –710 milions–, IRPF –301 milions–, Seguretat Social –170 milions–, més cotitzacions socials –555 milions– i l'impost de societats –162 milions. És a dir, que els hotelers paguen més en impostos que no en sous, atès que per aquest darrer concepte la FHM assegura que se satisfieren un total de 1.829 milions.

De totes les zones de Mallorca, la platja de Palma és la que més impacte té dins el conjunt del negoci turístic hotelier. L'any 2011 tots els hotels d'aquesta zona –que ocuparen 12.005 treballadors– varen ingressar 1.665 milions d'euros a les 31.069 places que ofereixen, la qual cosa vol dir que cada plaça hotelera va tenir un rendiment de 53.590 euros bruts.

Més crítiques. La intenció clara de l'estudi de la FHM és millorar la imatge social dels empresaris hotelers, i reivindicar que el col·lectiu crea molta riquesa i ocupació per a la societat. Això ningú no ho posa en dubte. No pareix, però, que hagi convençut gaire les crítiques per la poca contractació. Després d'haver-se fet pública la xifra de desocupació el 31 d'agost –vegeu desglossat–, el sindicat UGT, a través del seu secretari d'Acció Sindical, Manuel Pelarda, disparava directament contra l'estratègia d'imatge hotelera: “Si les dades ens indiquen que aquest estiu el nombre de turistes és altíssim i que creixen les pernoctacions, però no incideixen beneficiosament en el mercat laboral, és perquè els empresaris contracten menys personal del que necessiten.” Pràcticament en el mateix sentit es lamentava la secretària general del PSOE, i portaveu del grup parlamentari del partit, Francina Armengol, dient que “no entenc que en una temporada turística tan bona, històrica quant a l'ocupació hotelera, la xifra de desocupats també ho sigui, històrica”.

Miquel Payeras